

REGAT PRUDENTIA VIRES, Gentse letterkundige maatschappij, in 1819 opgericht in de schoot van de rederijderskamer De Fonteine om de Nederlandse taal en letterkunde te bevorderen. Voorzitter was de Nederlandse priester en hoogle-

raar **Johannes M. Schrant**, secretaris **Leo d'Hulster**.

Na de organisatie van een letterkundige prijsvraag (1821) werkte de afdeling zich los uit het overkoepe-lende orgaan en leidde ze verder een zelfstandig bestaan. Het model hiervoor schijnt een typische Noord-Nederlandse literaire sociëteit te zijn ge-weest, met erelidmaatschappen, verplichte lees-beurten, boetes, wedstrijden, bekroningen en een leestafel. Enkelen van de ijverigste leden waren de medicus-hoogleraar **Jacob L. Kesteloot**, de histo-ricus **M.J. de Bast** en de literator **Karel Vervier**. Het genootschap rekruteerde zijn leden voornamelijk uit de kringen van onderwijzers en ambtenaren en vergaderde (half)maandelijks in de oude Baudeloo-abdij, waar spreekbeurten gehouden werden, vooral over Nederlandse taal en letterkunde.

Na een crisistijd in 1825 ten gevolge van Schrants negatieve houding tegenover de (protestantse) **Maatschappij tot Nut van 't Algemeen** werkte men tot 1830 door en nam men onder meer de hoogleraar **Jan Thorbecke** als lid op.

In 1830 scheen er zelfs nieuwe energie te zijn ont-waakt: er werden volop plannen gesmeed om tot vergroting van lokaliteit en bibliotheek over te gaan, maar de **Belgische Revolutie** vrijdelde dit alles; de maatschappij, van haar voorzitter (uitge-weken naar Nederland) en een deel van haar leden beroofd, ging teniet.

In 1839 kwamen de overgebleven leden samen en besloten tot liquidatie: het restant van het archief (bewaard via D'Hulster en Kesteloot door **Lode-wijk de Potter**) werd gedeponeerd in het Stadsar-chief te Gent.

WERKEN: *Verslag wegens den staat en de werkzaamheden*, z.j.; – *Wetten der maatschappij*, 1821; – *Verhandelingen en Prijsverzen uit-gegeven door de Gentsche Maatschappij van Nederlandsche Taal- en Letterkunde*, 1826.

LITERATUUR: **H. Vanacker**, 'Regat Prudentia Vires. Een kwantitatief ledenonderzoek van een taal- en letterkundig genootschap uit het Verenigd Koninkrijk', in *WT*, jg. 47, nr. 2 (1988), p. 65-88; – id., 'De taal- en letterkundige genoot-schappen in Vlaanderen: onderzoeksproblemen en -tenden-sen, met als voorbeeld Regat Prudentia Vires', in **A. Deprez** en **W. Gobbers** (ed.), *Vlaamse literatuur van de negentiende eeuw. Dertien verkenningen*, 1990, p. 25-44; – *De tijdschriften van 1815 tot 1833* (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negen-tiende eeuw, nr. 31, 1996).

ADA DEPREZ*